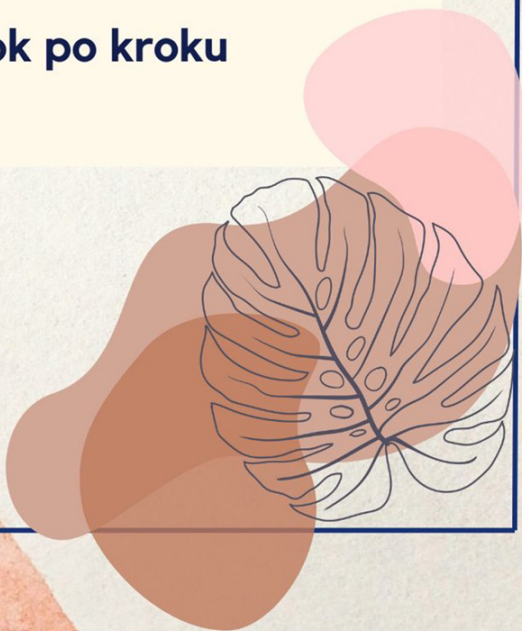

Krystyna Bezubik

PRACA MATURALNA

krok po kroku

Krystyna Bezubik

Praca maturalna
krok po kroku

Copyright by Krystyna Bezubik & e-bookowo

Skład: Katarzyna Krzan

Projekt okładki: canva.com

ISBN e-book: 978-83-8166-448-6

Wydawca: Wydawnictwo internetowe e-bookowo

www.e-bookowo.pl

Kontakt: wydawnictwo@e-bookowo.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Kopiowanie, rozpowszechnianie części lub całości

bez zgody wydawcy zabronione.

Wydanie I 2024

Spis treści

WSTĘP	5
INFORMACJE OGÓLNE.....	8
KROK 1. ANALIZA TEMATU I WYBÓR LEKTUR	12
<i>TEMAT 1. BUNT I JEGO KONSEKWENCJE DLA CZŁOWIEKA.....</i>	<i>13</i>
<i>TEMAT 2. JAK RELACJA Z DRUGĄ OSOBĄ KSZTAŁTUJE CZŁOWIEKA?</i>	<i>16</i>
KROK 2 ĆWICZENIA W FORMUŁOWANIU TEZY, ARGUMENTÓW I DOBIERANIA PRZYKŁADÓW.....	20
<i>TEMAT: BUNT I JEGO KONSEKWENCJE DLA CZŁOWIEKA.....</i>	<i>21</i>
<i>TEMAT: JAK RELACJA Z DRUGĄ OSOBĄ KSZTAŁTUJE CZŁOWIEKA?.....</i>	<i>22</i>
<i>TEMAT: CZŁOWIEK – ISTOTA PEŁNA SPRZECZNOŚCI.....</i>	<i>22</i>
<i>TEMAT: JAK RELACJA Z DRUGĄ OSOBĄ KSZTAŁTUJE CZŁOWIEKA?.....</i>	<i>33</i>
<i>TEMAT: PODRÓŻ JAKO SPOSÓB NA POZNANIE SIEBIE I ŚWIATA.</i>	<i>35</i>
<i>TEMAT: BUNT I JEGO KONSEKWENCJE DLA CZŁOWIEKA.....</i>	<i>36</i>
KROK 3 DOBIERANIE KONTEKSTÓW	38
<i>TEMAT: CZŁOWIEK W POSZUKIWANIU SWOJEGO MIEJSCA NA ZIEMI.....</i>	<i>54</i>
KROK 4 WSTĘP, ZAKOŃCZENIE I STRUKTURA.....	56
<i>TEMAT: JAK RELACJA Z DRUGĄ OSOBĄ KSZTAŁTUJE CZŁOWIEKA.....</i>	<i>59</i>
<i>ZAKOŃCZENIE.....</i>	<i>60</i>
KROK 5 SPÓJNOŚĆ TEKSTU	64
NA ZAKOŃCZENIE.....	69

Wstęp

Dobrze napisane wypracowanie gwarantuje zdanie matury z języka polskiego na poziomie podstawowym – wie o tym każda osoba, która podchodzi do egzaminu dojrzałości. Dlatego wiele z tych osób, przygotowując się do egzaminu pisemnego, skupia się głównie na rozprawce. Zwłaszcza że formuła 2023 wymaga od uczniów i uczennic dobrej znajomości treści lektur obowiązkowych, dobierania kontekstów oraz sprawnego wprowadzania elementów, które sprawiają, że wypracowanie jest pracą argumentacyjną.

Równocześnie jako nauczycielka języka polskiego oraz korepetytorka zauważyłam, że brakuje praktycznego poradnika czy zeszytu ćwiczeń, który dałby maturzystom możliwość przećwiczenia pisania rozprawki krok po kroku. Dlatego uznałam, że sama napiszę takiego e-booka.

W tej publikacji przeprowadzę cię przez poszczególne elementy, które są oceniane w rozprawce maturalnej. Nauczysz się formułować tezę i argumenty, dobierać przykłady i konteksty. Poznasz przykładową strukturę pracy maturalnej, poćwiczysz pisanie wstępu, zakończenia oraz dowiesz się, jak wprowadzać akapity. Na końcu podpowiem ci, jakie elementy wpływają na spójność tekstu.

Do każdego kroku zaproponowałam ćwiczenia (takie, jakie wykorzystuję w ramach lekcji), starając się wiedzę teoretyczną ograniczyć do tego, co rzeczywiście jest niezbędne. Wychodzę z założenia, że pisać można się nauczyć, wyłącznie pisząc, tzn. robiąc ćwiczenia, pisząc kolejne prace.

Bez niepotrzebnego teoretyzowania zatem zapraszam cię do pracy z e-bookiem.

Praca argumentacyjna

Oto sześć kroków do świetnej pracy argumentacyjnej:

→ Krok 1.

Analiza tematu i wybór lektur.

→ Krok 2.

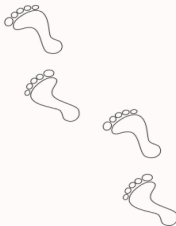
Ćwiczenia w formułowaniu tezy, argumentów i dobierania przykładów.

→ Krok 3.

Dobieranie kontekstów.

→ Krok 4.

Dobieranie kontekstów.

→ Krok 5.

Spójność tekstu.

Matura z języka polskiego poziom podstawowy

Informacje ogólne

Zanim zaczniemy przechodzić przez kolejne kroki związane z pisaniem wypracowania maturalnego, warto przypomnieć kilka podstawowych ustaleń CKE, zwłaszcza że w 2024 roku zmieniła się podstawa programowa, a co za tym idzie – pojawiła się nowa lista lektur obowiązkowych, natomiast w lipcu 2024 roku CKE opublikowała projekt zmian na maturze w 2025 roku¹.

Zatem, co warto, żebyś wiedział?

Za wypracowanie możesz otrzymać maksymalnie 35 punktów i będziesz miał dwa tematy do wyboru (tak jak w poprzednich latach), jednak CKE wycofała się z projektu narzucania lektury obowiązkowej, do której musisz się odnieść. Zgodnie z wytycznymi CKE:

„(...)

2) w obu tematach zdający ma obowiązek odwołać się do wybranej (dowolnej) lektury obowiązkowej; w żadnym z dwóch

¹ „Informacja dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 10 lipca 2024 r. dotycząca prac nad informatorami o egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2024/2025 oraz udostępnienia szkołom podstawowym i ponadpodstawowym materiałów do przeprowadzenia tzw. egzaminów próbnych w grudniu 2024 r.”
<https://cke.gov.pl/images/KOMUNIKATY/20240710%20Zmiany%20w%20egzaminach%20od%202025.pdf> (online 26.07.2024)

poleceń nie będzie wskazana lektura obowiązkowa (nie będzie wskazany tytuł)

3) w latach 2025–2028 zdający będą mogli odwołać się w wypracowaniu (spełniając obowiązek odwołania się do lektury obowiązkowej) do wszystkich tekstów będących lekturami obowiązkowymi w podstawie programowej z 2018 r.; od roku 2029 – będą mogli odwoływać się wyłącznie do tekstów wskazanych jako lektury obowiązkowe w podstawie programowej z 2024 r. Lista lektur, do których zdający będzie mógł się odwołać, zostanie zamieszczona w Informatorze oraz w każdym arkuszu egzaminacyjnym (jak dotychczas).

4) (...) będzie mógł odwołać się w wypracowaniu do wybranego tekstu poetyckiego jako innego utworu literackiego

5) forma wypowiedzi: bez zmian, tj. np. rozprawka, szkic krytyczny, esej, przemówienie, list otwarty, artykuł, pod warunkiem że będzie to wypowiedź argumentacyjna.

6) minimalna liczba wyrazów w wypracowaniu: 300”.

W praktyce oznacza to, że wymagania dotyczące pisania wypracowań pozostają takie same jak były na maturze w latach 2023 i 2024. Poza tym do 2028 roku będziesz móc się odwoływać do lektur, które pojawiły się na lekcjach języka polskiego jako lektury obowiązkowe, a zostały wykreślone z podstawy programowej w 2024 roku. Czyli nadal możesz się odwołać np. do *Odysei*, *Romea i Julii* czy *Konrada Wallenroda*.

Pamiętaj też, że niezmiennie komiksy, powieści obrazkowe, mangi, scenariusze filmowe, gry komputerowe nie są tekstami literackimi według CKE. Te utwory możesz w swojej pracy wykorzystać jako konteksty kulturowe. Natomiast piosenek obcojęzycznych, które nie mają swojego tłumaczenia na język polski, w ogóle nie możesz wykorzystać. Przykro mi, jeśli lubisz np. Taylor Swift, nie możesz na maturze się odnieść do treści jej piosenek. Za to *Biblię* i mitologię możesz przywołać zarówno jako lekturę obowiązkową, jak i kontekst.

Warto też, byś się zapoznał z wybranymi zasadami oceniania:

„4. W wypracowaniu nie jest wymagane omawianie utworów literackich ani w porządku chronologicznym, ani w porządku przedstawionym w temacie, tj. lektura obowiązkowa, inny utwór literacki, konteksty. Zdający powinien zrealizować temat zgodnie z przyjętą przez siebie koncepcją.

5. Funkcjonalność wykorzystania w wypracowaniu utworu literackiego nie oznacza konieczności omówienia przez zdającego wszystkich elementów fabuły, sensów utworu istotnych (z punktu widzenia egzaminatora) ze względu na zagadnienie sformułowane w temacie. (...)

6. Losy postaci literackiej są uogólnieniem ludzkiego doświadczenia. Dlatego jeżeli problem sformułowany w temacie odnosi się do człowieka, to za trafne uznaje się odwołanie przez zdającego w wypracowaniu również do postaci literackich, które nie są ludźmi. Ta sama zasada dotyczy również tekstów kultury. (...)

14. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie”².

² Zasady oceniania rozwiązań zadań. Egzamin maturalny. Język polski. Arkusz 2. Wypracowanie. Poziom podstawowy, 7 maja 2024 r., s. 2

Korepetycje i kursy

Pomogę ci na spokojnie przygotować się do matury z języka polskiego.

W RAMACH ZAJĘĆ:

- nauka pisania wypracowań;
 - rozwiązywanie testów historycznoliterackich;
 - omówienie pytań jawnych na maturę ustną;
 - odpowiedzi, jak się skutecznie uczyć.
-

NAPISZ DO MNIE:

dr Krystyna Bezubik
kursy@piszebochce.pl
www.piszebochce.pl